ଏମ୍/ଏସ୍. ପବନ ହାନ୍ସ ଲିମିଟେଡ୍

ବନାମ

ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ଏପ୍ରିଲ 8,2003

[ବ୍ରିଜେଶ୍ କୁମାର ଏବଂ ବି. ଏନ୍. ଶ୍ରୀକ୍ରିଷ୍ଣା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଏକାଧିକାର ଏବଂ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରଥା ଅଧିନିୟମ, 1969:

ଧାରା 2(o) ଏବଂ 10(a)(i) - 'ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ' - ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଏବଂ ନିର୍ମାଣ କମ୍ପାନୀ ମଧ୍ୟରେ ଫ୍ଲାଟ ବିକ୍ରି/କିଣା ଲାଗି ଚୁକ୍ତି ଅନ୍ତିମ ରୂପ ନେଇପାରିନଥିଲା - ନିର୍ମାଣ କମ୍ପାନୀ ବିରୋଧରେ ତଦନ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଏକାଧିକାର ଏବଂ ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ ଆୟୋଗ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିଥିଲେ - ଅଦାଲତ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ, 'ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ' ଶବ୍ଦ ପରିସରଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ପକ୍ଷ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି, ତାଙ୍କର ଆଚରଣ ଏପରି ହୋଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା କୌଣସି ଆକାରରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାକୁ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ, ବିକୃତ କିମ୍ବା ସୀମିତ କରୁଥିବ, ଯାହା ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରବାହରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ଯୋଗାଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ଜାଲିଆତି/ସଂଶୋଧନ କରି ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଉପରେ ଅଯୌକ୍ତିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା କଟକଣା ଲଦି ଦେଉଥିବ - ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲା ଧାରା 2(o)(i) କିମ୍ବା (ii) ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକାରୀ-କମ୍ପାନୀ ନିଜ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ କିଛି ସଂଖ୍ୟକ ଫ୍ଲାଟ୍‌ର ଆବଶ୍ୟକତା ରଖୁଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଟେଣ୍ଡର ଆହ୍ୱାନ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା-ନିର୍ମାଣ କମ୍ପାନୀ ଆବେଦନକାରୀ-କମ୍ପାନୀକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ସଂଖ୍ୟକ ଫ୍ଲାଟ୍ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି କିପରି ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ସେ ନେଇ କିଛି ମତଭେଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଶେଷରେ ବୁଝାମଣା ପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆବେଦନକାରୀ-କମ୍ପାନୀ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଆଗ୍ରିମ ଅର୍ଥ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା କିମ୍ବା

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦିଆଯାଇନଥିଲା; ଏବଂ ସମଗ୍ର ସୌଦାଟି ଭଙ୍ଗ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ, ଏକାଧିକାର ଏବଂ ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ ଆୟୋଗ ସମ୍ମୁଖରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଦାଖଲ କରି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ଆଗ୍ରିମ ଅର୍ଥରାଶି ମଞ୍ଜୁର ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା ଶର୍ତ୍ତହୀନ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ଦେବାକୁ ପୂର୍ବରୁ ସମ୍ମତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେହି ଶର୍ତ୍ତରୁ କୋହଳ/ଛାଡ଼ ଚାହିଁଥିଲେ । ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ, ନିଜ ପାଇଁ ବେଆଇନ ଲାଭ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ବେଆଇନ କ୍ଷତି ପହଞ୍ଚାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉତ୍ତରଦାତା ପଛଘୁଞ୍ଚା ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ବୁଝାମଣା ପତ୍ରରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିନଥିଲେ; ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ଫ୍ଲାଟଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଦ୍ଧିତ ମୂଲ୍ୟର ଅନୁଚିତ ଫାଇଦା ନେବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷର ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ, ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ସମ୍ମତି ହୋଇନଥିଲା, କାରଣ ଉତ୍ତରଦାତା କଦାପି ଶର୍ତ୍ତହୀନ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇନଥିଲେ । ଅଭିଯୋଗକାରୀ ନିଜେ ବୁଝାମଣା ପତ୍ରର ଚିଠାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲେ, ଯାହା କଦାପି ଚୁକ୍ତିର ସ୍ତରକୁ ପହଞ୍ଚି ନଥିଲା । ଏବଂ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ମନେ କରୁଥିଲେ, ଚୁକ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଏକ ଦେୱାନୀ ମାମଲା ଦାଖଲ କରିପାରିଥାନ୍ତେ, ମାତ୍ର ଏଥିରେ 'ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ'ର କୌଣସି ମାମଲା ପ୍ରମାଣିତ ହେଉନାହିଁ । ଆୟୋଗ ବହୁମତ ଆଧାରରେ ଅଭିଯୋଗକୁ ଖାରଜ କରି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ଏହା ଯଦି କିଛି ହୋଇଥାଏ, ତେବେ କେବଳ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତ ଭଙ୍ଗର ଏକ ମାମଲା ଏବଂ ଏହା ଏକାଧିକାର ଏବଂ ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ ଅଧିନିୟମ, **1969** ର ଧାରା **2 (o) (ii)** ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ବ୍ୟଥିତ ହୋଇ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଆବେଦନ **(**ଅପିଲ**)** ଦାଖଲ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ରାୟ ଦେଲେ :

1.1. ଏକାଧିକାର ଏବଂ ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ ଅଧିନିୟମ **1969** ର ଧାରା **2 (o)** ରେ ସଂଜ୍ଞାୟିତ 'ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ' ଶବ୍ଦ ପରିସରଭୁକ୍ତ ହେବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ପକ୍ଷ ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି, ତାଙ୍କର ଆଚରଣ ଏପରି ହୋଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା କୌଣସି ଆକାରରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାକୁ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ, ବିକୃତ କିମ୍ବା ସୀମିତ କରୁଥିବ, ଯାହା ଉତ୍ପାଦନ

ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ପୁଞ୍ଜି ପ୍ରବାହରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ଯୋଗାଣ ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ଜାଲିଆତି/ସଂଶୋଧନ କରି ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଉପରେ ଅଯୌକ୍ତିକ ଖର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା କଟକଣା ଲଦି ଦେଉଥିବ । ଦୁଇ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିର କୌଣସି ସର୍ତ୍ତର ଉଲ୍ଲଂଘନ କିମ୍ବା ଆଚରଣ ଯଦି ଏପରି ପରିଣାମ ସୃଷ୍ଟି ନକରେ, ତେବେ ତାହା ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ ଭାବେ ଗଣ୍ୟ ହେବନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଏପରି କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇନାହିଁ ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ ହୋଇଥିବା ଦର୍ଶାଏ ।

1.2. ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଶର୍ତ୍ତହୀନ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ଚାହୁଁଥିବା ବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତା ସେଥିପାଇଁ ସମ୍ମତ ନଥିଲେ ଏବଂ କ୍ରମାଗତ ପେମେଣ୍ଟ (ପ୍ରଗତିଶୀଳ ଭୁଗତାନ) ଓ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଆଧାରରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବୁଝାମଣା ପତ୍ରରେ ସେହି ସର୍ତ୍ତର ସଂଶୋଧନ ପ୍ରସ୍ତାବ ବୈଧ ଭାବେ ଦେଇପାରିଥାନ୍ତେ; ଏବଂ ଯଦି ସେହି ବିନ୍ଦୁରେ ଆଲୋଚନା ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଏବଂ ସୌଦାଟି ସଫଳ ହୋଇପାରିଲା ନାହିଁ, ତେବେ ଏହି ମାମଲା ଅଧିନିୟମର ଧାରା **2 (o) (i)** କିମ୍ବା **(ii)** ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହେବ ନାହିଁ । ଯଦିଓ ବୁଝାମଣା ପତ୍ର କିମ୍ବା କୌଣସି ଚୁକ୍ତିପତ୍ରରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର ନକରି ଚୁକ୍ତିଟି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ଧରିନିଆଯାଏ, ତଥାପି ଏହା ଏକ ଚୁକ୍ତିର ସର୍ତ୍ତ ଭଙ୍ଗ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ କିଛି ହେବ ନାହିଁ, ଯାହା ଫଳରେ ଚୁକ୍ତିର ସେହି ସର୍ତ୍ତକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ, କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ, କିମ୍ବା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଉପଯୁକ୍ତ ମନେହେଉଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ପାଇଁ ଏକ ଦେୱାନୀ ମାମଲା ଦାଖଲ କରିବାର ଅଧିକାର ମିଳିପାରେ ।

1.3. ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା ବିଫଳ ହେବା ପରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ସେହି ଫ୍ଲାଟଗୁଡ଼ିକୁ ବିକ୍ରି କରିଦେଇଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଦାବି କରିଥିଲେ କିମ୍ବା ଆଶା ରଖିଥିଲେ ବୋଲି ସେପରି କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ନାହିଁ । ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏହା ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଇ ନାହିଁ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ଏପରି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ ଯାହା ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କୁ ନିଜର କ୍ଷତି ସହି ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ଫ୍ଲାଟଗୁଡ଼ିକୁ କିଣିବା ପାଇଁ ବାଧ କରିଥାନ୍ତା । ତେଣୁ, ଉକ୍ତ ଅଭିଯୋଗକୁ ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା **2(0)(ii)** ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ହରିଦାସ ଏକ୍ସପୋର୍ଟସ୍ ବନାମ *ଅଲ୍ ଇଣ୍ଡିଆ ଫ୍ଲୋଟ୍ ଗ୍ଲାସ୍ ମାନୁଫ୍ୟାକ୍ଚରର୍ସ ଆସୋସିଏସନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ,* **[2002] 6 SCC 600;** *ମହିନ୍ଦ୍ରା ଆଣ୍ଡ ମହିନ୍ଦ୍ରା ଲିମିଟେଡ୍* ବନାମ *ୟୁନିଅନ୍ ଅଫ୍*

ଇଣ୍ଡିଆ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣ, **[1979] 2 SCC 529** ଏବଂ *ଟେଙ୍କୋ/ବନାମ ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର୍ ଅଫ୍ ଦ ରେଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟିଭ୍ ଟ୍ରେଡ୍ ଏଗ୍ରିମେଣ୍ଟ,* **[1977] 2 SCC 55,** ଉପରୋକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4149/1995

ନୂଆଦିଲ୍ଲୀସ୍ଥିତ ଏମ୍.ଆର୍.ଟି.ପି. କମିଶନଙ୍କ ଆର୍.ଟି.ପି.ଇ. ସଂଖ୍ୟା 122/92 ଏବଂ ଆଇ.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 72/1992 ମାମଲାରେ 16.12.1994 ତାରିଖରେ ପ୍ରଦତ୍ତ ରାୟ ଓ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀ ତରଫରୁ ଭି. ଏନ୍. ଗଣପୁଲେ, ଅରବିନ୍ଦ କୁମାର, ଆଶିଷ ମିଦ୍ଧା, ସୁଶ୍ରୀ ପୁନମ ପ୍ରସାଦ ଏବଂ ଶ୍ରୀମତୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅରବିନ୍ଦ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏମ୍/ଏସ୍. ଅର୍ପୁଥମ୍ ଅରୁଣା ଆଣ୍ଡ କୋ. ପାଇଁ ଅଶୋକ ଏଚ୍. ଦେଶାଇ, କୈଲାଶ ବାସଦେବ ଏବଂ ନରୁଲା ଏ. ମରିଆରପୁଥମ୍, ଅଧିବକ୍ତାମାନେ ।

ୟୁନିଅନ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆର ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସୁଶ୍ରୀ ଶଶୀ କିରଣ, ଏସ୍.ଏନ୍. ଟେର୍ଡୋଲ୍ ଏବଂ ସନ୍ଦୀପ ଭଲ୍ଲା, ଅଧିବକ୍ତାମାନେ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ **ବ୍ରିଜେଶ କୁମାର ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ହେଉଛି ଆବେଦନକାରୀ - ମେସର୍ସ ପବନ ହଂସ ଲିମିଟେଡ୍‌ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକାଧିକାର ଏବଂ ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ ଆୟୋଗ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀଙ୍କ ସେହି ଆଦେଶ ବିରୋଧରେ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଅପିଲ, ଯେଉଁଥିରେ ଆୟୋଗ ଏକାଧିକାର ଏବଂ ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 10 ଅଧୀନରେ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା ନଂ 2 - ମେସର୍ସ ଲୋଖଣ୍ଡୱାଲା କନ୍‌ଷ୍ଟ୍ରକ୍ସନ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ (ଏହା ପରେ କେବଳ 'ଉତ୍ତରଦାତା' ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବ) ବିରୋଧରେ ଆଗତ ଅଭିଯୋଗକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଥିଲେ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 10 (a)(i) ଅଧୀନରେ ତଦନ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ମନା କରିବା ଆଦେଶକୁ ଆୟୋଗଙ୍କ ବହୁମତ ଆଧାରରେ ବଜାୟ ରଖାଯାଇ ଅଭିଯୋଗକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଛି ।

ଅଭିଯୋଗକାରୀ - ମେସର୍ସ ପବନ ହଂସ ଲିମିଟେଡ୍‌ଙ୍କୁ ବମ୍ବେଠାରେ ସେମାନଙ୍କ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ କେତେକ ଫ୍ଲାଟର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେ 4.5.1991 ତାରିଖର 'ଟାଇମ୍ସ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ' ଖବରକାଗଜରେ ଏକ ଟେଣ୍ଡର ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ତାହାର ଉତ୍ତରରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଲୋଖଣ୍ଡୱାଲା କନ୍‌ଷ୍ଟ୍ରକ୍ସନ୍ ଇଣ୍ଡଷ୍ଟ୍ରିଜ୍ ଲିମିଟେଡ୍ ବମ୍ବେର

କାନ୍ଦିବଲୀଠାରେ 40ଟି ଫ୍ଲାଟ ବିକ୍ରି ପାଇଁ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । କୁହାଯାଏ ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା 'ଗ୍ରୀନ୍ ମେଡୋଜ୍' ରେ ଆଉ କେତେକ ଫ୍ଲାଟ୍ ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ । ଉପରୋକ୍ତ ଫ୍ଲାଟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ ସଂଶୋଧିତ ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ିକର ଆଦାନପ୍ରଦାନ ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସର୍ତ୍ତାବଳୀ ବ୍ୟତୀତ ଏହା ମଧ୍ୟ ସମ୍ମତ ହୋଇଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଏ ଯେ, ବିକ୍ରୟ ଯୋଗ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରଫଳର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ବର୍ଗ ଫୁଟ 780 ଟଙ୍କା ହାରରେ ରହିବ। ପ୍ରଥମ କିସ୍ତି ସହିତ ଆଗ୍ରହ ପତ୍ର ପାଇବାର 12 ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତରଦାତା ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯିବାକୁ ଥିବା ଆଗ୍ରିମ ଅର୍ଥରାଶି ବଦଳରେ, ଅର୍ଥରାଶି ମଞ୍ଜୁର ହେବା କ୍ଷଣି ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତା ସମ୍ମତ ହୋଇଥିଲେ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ଏହି ଅଫର 31.8.1991 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୈଧ ଥିଲା।

ତଥାପି, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ପତ୍ରାଚାର ଜାରି ରହିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ରର ଖର୍ଚ୍ଚ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ପ୍ରସ୍ତାବର ବୈଧତା 31.12.1991 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଥିଲା । 40ଟି ଫ୍ଲାଟ୍ କିଣିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗକାରୀ 7.1.1992 ତାରିଖରେ ଏକ ନିଶ୍ଚିତକରଣ ଆଗ୍ରହ ପତ୍ର ଜାରି କରିଥିଲେ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୁହାଯାଏ । ସେମାନେ 25.1.1992 ସୁଦ୍ଧା ମୋଟ ଅର୍ଥରାଶିର 5% ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ଭାବେ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଲେଖିଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ଆଦି ପ୍ରଦାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷରୁ କିଛି ନା କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଯାଉଥିଲା । କୁହାଯାଏ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା 10.4.1992 ତାରିଖର ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ଦେବା ପାଇଁ ଆଉ କିଛି ସମୟ ମାଗିଥିଲେ । ଅଭିଯୋଗକାରୀ 16.3.1992 ତାରିଖରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଏକ ଖସଡ଼ା ବୁଝାମଣା ପତ୍ର ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍ତରଦାତା କେତେକ ପରିବର୍ତ୍ତନର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଯଦିଓ ଉତ୍ତରଦାତା ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଗ୍ରିମ ଅର୍ଥରାଶି ମଞ୍ଜୁର ହେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଶର୍ତ୍ତହୀନ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ଦେବାକୁ ସମ୍ମତ ହୋଇଥିଲେ, କିନ୍ତୁ 18.5.1992 ତାରିଖର ପତ୍ର ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ସେହି ସର୍ତ୍ତରୁ ଛାଡ଼ ଚାହିଁଥିଲେ । ଶେଷରେ ବୁଝାମଣା ପତ୍ର ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇପାରିନଥିଲା, କିମ୍ବା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ ଏହି ଚୁକ୍ତି ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା । ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ଉତ୍ତରଦାତା କୌଣସି ଆଇନଗତ କାରଣ

ନଥାଇ କେବଳ ଫ୍ଲାଟଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିକୁ ଏଡ଼ାଇ ଯାଇଥିଲେ । ଅଭିଯୋଗରେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ନିଜର ବେଆଇନ ଲାଭ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ବେଆଇନ କ୍ଷତି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବୁଝାମଣା ପତ୍ରରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବାରୁ ଓହରି ଯାଇଥିଲେ । ଅଭିଯୋଗରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ "..... ଉତ୍ତରଦାତା ଫ୍ଲାଟଗୁଡ଼ିକର ବର୍ଦ୍ଧିତ ମୂଲ୍ୟର ଫାଇଦା ନେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।" "ଯଦି ଉତ୍ତରଦାତା ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କୁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ଦେବା ପାଇଁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇନଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଫ୍ଲାଟ କିଣିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଲ୍ଡରଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିଥାନ୍ତେ ।" ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ବର୍ଦ୍ଧିତ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଚାପ ପକାଇଥିଲେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଦାବି ହେଉଛି ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ କ୍ଷତି କରି କାରଣହୀନ ଭାବେ ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେବା ପ୍ରଦାନର ଶର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ଜାଲିଆତି କରିଥିଲେ, ଯାହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (o) (ii) କୁ ଆକର୍ଷିତ କରେ । ତେଣୁ ଏକ ତଦନ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବା ସହ ଖର୍ଚ୍ଚ/କ୍ଷତିପୂରଣ ପ୍ରଦାନ ସମେତ ଉପଯୁକ୍ତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାଦ୍ୱାରା ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ ଦ୍ୱାରା ଠକାମିର ଶିକାର ହେବାରୁ ରୋକାଯାଇ ପାରିବ। ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12(A) ଅଧୀନରେ ଅନ୍ତରୀଣ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଏକ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷ ହେଉଛି ଯେ, 'ରିଭିଏରା' ବିଲ୍ଡିଂରେ ଥିବା ଫ୍ଲାଟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ସମ୍ମତି ବା ଚୁକ୍ତି ହୋଇନଥିଲା । ଅଭିଯୋଗକାରୀ ନିଜେ ବୁଝାମଣା ପତ୍ରର ଖସଡ଼ାକୁ ସଂଶୋଧନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରତି-ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ, ଯାହା କେବେବି ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚୁକ୍ତିର ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚି ନଥିଲା । ସମଗ୍ର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ କେବଳ ଆଲୋଚନା, ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ ପ୍ରତି-ପ୍ରସ୍ତାବର ଆଦାନପ୍ରଦାନ ହିଁ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେବେବି ସମ୍ମତ ହୋଇନଥିବା ଶର୍ତ୍ତହୀନ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ରର ସର୍ତ୍ତକୁ ଲାଗୁ କରିବା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗକାରୀ "ଭୁଲବଶତଃ ହୋଇଯାଇଛି" ବୋଲି ଓଜର ଦେଖାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆଉ କେତେକ ଯୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ଉଠାଯାଇଥିବା ମନେହୁଏ, କିନ୍ତୁ ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଏତିକି ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ଯେ, ଯଦି ଅଭିଯୋଗକାରୀ ଚାହିଁଥାନ୍ତେ, ତେବେ ଚୁକ୍ତିର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ପାଇଁ ଏକ ଦେୱାନୀ ମାମଲା

ଦାଖଲ କରିପାରିଥାନ୍ତେ; କିନ୍ତୁ ଶର୍ତ୍ତହୀନ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ରର ସର୍ତ୍ତ ସହିତ ଚୁକ୍ତି କରିବାକୁ ଉତ୍ତରଦାତା ମନା କରିଦେବା ଅଭିଯୋଗ ଆଧାରରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣର କୌଣସି ମାମଲା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା ଯେ, ଏହି ମାମଲାଟି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(o) କିମ୍ବା ଧାରା 33 ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।

କମିଶନର ଜଣେ ସଦସ୍ୟ, ଶ୍ରୀ ଏନ୍. ସି. ଗୁପ୍ତା, ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା ପରେ ତାଙ୍କ ଆଦେଶର 15 ନମ୍ବର ପାରାଗ୍ରାଫରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ନିଷ୍କର୍ଷରେ ପହଞ୍ଚି ଅଭିଯୋଗଟି ଗ୍ରହଣଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ। ଶ୍ରୀ ଏନ୍. ସି. ଗୁପ୍ତାଙ୍କ ଆଦେଶର 15 ନମ୍ବର ପାରାଗ୍ରାଫ୍ ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଗଲା:

(i) ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଆଲୋଚନା କୌଣସି ଶେଷ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ବା ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଚୁକ୍ତିରେ ପରିଣତ ହୋଇନଥିଲା, ତେଣୁ ଉଭୟ ପକ୍ଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ଚୁକ୍ତି ହୋଇନାହିଁ।

(ii) ଫ୍ଲାଟ୍ କିଣିବା ଆଲୋଚନାର ଆଗ୍ରଗତି କିମ୍ବା ନିରନ୍ତରତା ପାଇଁ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଫଳ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆକାରରେ କୌଣସି ଅର୍ଥରାଶି ପ୍ରଦାନ କିମ୍ବା ଆଗ୍ରିମ ଦିଆଯାଇନଥିଲା ।

(iii) ଆଲୋଚନା ଭାଙ୍ଗିଯିବା ପରେ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ସେହି ଫ୍ଲାଟଗୁଡ଼ିକୁ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟ ବଦଳରେ ବିଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ସେହି ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ପରବର୍ତ୍ତୀ କ୍ରେତାମାନଙ୍କର ଆଇନଗତ ଅଧିକାର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇସାରିଛି; ଏବଂ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଅଧିକାରର ବିଚାର ନକରି ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ମାମଲାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ନକରି କୌଣସି ଆଦେଶ ପାରିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । କମିଶନଙ୍କର ଏହି ମାମଲାରେ କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ନାହିଁ । "

କମିଶନଙ୍କ ଅନ୍ୟତମ ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ କେବଳ ଏହା ହିଁ ପରୀକ୍ଷା କରାଯିବାର ଥିଲା ଯେ ଅଧିନିୟମର ପ୍ରାବଧାନ ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ନିୟମିତ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କୌଣସି ପ୍ରାଥମିକ ସତ୍ୟତା ଅଛି କି ନାହିଁ । ମାମଲାର ତଥ୍ୟକୁ ବିଚାର କରି ଏହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଯେ 18 ମେ, 1992 ରେ ହିଁ ଉତ୍ତରଦାତା କ୍ରମାଗତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁସାରେ ଦେୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଉପରେ ଆଧାରିତ ଫ୍ଲାଟର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ

ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ସମ୍ପର୍କିତ ଶର୍ତ୍ତଗୁଡ଼ିକରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଚାର କରିବାକୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । କେବଳ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ସମ୍ପର୍କିତ ଶର୍ତ୍ତକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ, ଉତ୍ତରଦାତା ବୁଝାମଣା ପତ୍ରରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ସାତ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ନିଶ୍ଚିତକରଣ ପଠାଇପାରିବେ ଏବଂ ଆରମ୍ଭ ହୋଇସାରିଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ 15 ମେ, 1993 ସୁଦ୍ଧା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯାଇ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇପାରିବ । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ନିଶ୍ଚିତକରଣ ପତ୍ର ମିଳିନଥିଲା । ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତା 18 ମେ, 1992 ତାରିଖର ପୂର୍ବ ପତ୍ରର ସନ୍ଦର୍ଭରେ 1 ଜୁନ୍, 1992 ରେ ଆଉ ଏକ ପତ୍ର ଲେଖି ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ, ଯେହେତୁ ଦୁଇ ସପ୍ତାହର ସମୟ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇସାରିଛି ଏବଂ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ସମ୍ପର୍କିତ ଶର୍ତ୍ତର ପରିବର୍ତ୍ତନ ନେଇ କୌଣସି ନିଶ୍ଚିତକରଣ ମିଳିନାହିଁ, ତେଣୁ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇନାହିଁ ବୋଲି ଧରିନିଆଯିବ, ଏବଂ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବୁଝାମଣା ପତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ। ତାହା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତା 8 ଜୁନ୍, 1992 ରୁ ବର୍ଗ ଫୁଟ ପ୍ରତି 650 ଟଙ୍କା ଦରରେ ଫ୍ଲାଟଗୁଡ଼ିକୁ ବିକ୍ରି କରିବା ଆରମ୍ଭ କରିଦେଇଥିଲେ। ବିଜ୍ଞ ସଦସ୍ୟ ତା'ପରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କର ଉପରୋକ୍ତ ଆଚରଣ ସନ୍ଦେହଜନକ ଥିଲା, କାରଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ କୌଣସି ଉତ୍ତର ପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା ନକରି 8 ଜୁନ୍, 1992 ରୁ ବିକ୍ରି ଆରମ୍ଭ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା, ତାହା ପୁଣି କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ; ଯେଉଁଠାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିବା ପାଇଁ ସମ୍ମତ ହୋଇଥିବା ମୂଲ୍ୟ ବର୍ଗ ଫୁଟ ପ୍ରତି 800 କିମ୍ବା 780 ଟଙ୍କା ଥିଲା । ବିଜ୍ଞ ସଦସ୍ୟଙ୍କ ମତରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଫ୍ଲାଟ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାର ଶର୍ତ୍ତକୁ ଏପରି ଭାବରେ ହେରଫେର କରିଥିଲେ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ କାରଣହୀନ ଖର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଦି ଦିଆଯାଇପାରିବ । ତେଣୁ, ପ୍ରାଥମିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହି ମାମଲା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(o)(ii) ର ପରିସରଭୁକ୍ତ ହେବ । ଏଣୁ, ଏହା ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ମାମଲା ହେବ ।

ତଥାପି, କମିଶନଙ୍କ ଆଦେଶ କମିଶନଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଏ. ଏନ୍. ବର୍ମାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା । ସେ ଶ୍ରୀ ଏନ୍. ସି. ଗୁପ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତ ମତ ସହିତ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଅଭିଯୋଗଟି ଖାରଜ ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । ଯଦି କିଛି ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ଏହା କେବଳ ଚୁକ୍ତିର ଶର୍ତ୍ତ ଉଲ୍ଲଂଘନର ଏକ ମାମଲା ଏବଂ ଏହା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(o)(ii) ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ ନାହିଁ। ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି: -

> "ମୋ ମତରେ, କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ କିମ୍ବା ବିକୃତ କରିବାର କୌଣସି ସଙ୍କେତ ନଥାଇ କେବଳ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମାର ବାଧ୍ୟବାଧକତାକୁ ପୂରଣ ନକରିବା କିମ୍ବା

ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବା ଏବଂ ଅପରପକ୍ଷେ ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଉପରେ କାରଣହୀନ ଖର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଆରୋପ କରିବା ସହ ନିଜ ପାଇଁ କିଛି ଫାଇଦା ପାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ହସ୍ତାନ୍ତରର ଶର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ଏକ ଚିନ୍ତିତ ଓ ହିସାବୀ ହେରଫେର କରିବା ମଧ୍ୟରେ ଏକ ପ୍ରଭେଦ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । କେବଳ ଏହି ଶେଷୋକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ମାମଲାଗୁଡ଼ିକ ହିଁ ଏମଆରଟିପି (MRTP) ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(o) ର ଉପଧାରା (ii) ର ପ୍ରାବଧାନ ଅଧୀନରେ ବେଆଇନ କାର୍ଯ୍ୟ ଭାବେ ଗଣ୍ୟ ହୋଇଥାଏ ।"

ତତ୍ପରେ, ବିଦ୍ୱାନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ 'ହେରଫେର' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ବ୍ଲାକ୍ସ ଲ ଡିକ୍ସନାରୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏହାର ସଂଜ୍ଞାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ନେଇଥିଲେ, ଯାହା ନିମ୍ନରେ ଉଦ୍ଧୃତ କରାଯାଇଛି:-

"ମୁଁ ଯେଉଁ ସଂଜ୍ଞାଟି ପାଇପାରିଛି, ତାହା ମଧ୍ୟରୁ ସବୁଠାରୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସଂଜ୍ଞାଟି ହେଉଛି ବ୍ଲାକ୍ସ ଲ ଡିକ୍ସନାରୀ (ଷଷ୍ଠ ସଂସ୍କରଣ)ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସଂଜ୍ଞା, ଯେଉଁଥିରେ 'ହେରଫେର'ର ଅର୍ଥ ଏହିପରି ଦିଆଯାଇଛି:-

ହେରଫେର : — ସକ୍ରିୟ କାରବାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ *ଏକ ମିଥ୍ୟା କିମ୍ବା ଭ୍ରମାତ୍ମକ ଚିତ୍ର ସୃଷ୍ଟି କରିବା* କିମ୍ବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ପ୍ରେରିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରତିଭୂତି *କ୍ରୟ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାରବାରର ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳା*, ଯାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସେହି ପ୍ରତିଭୂତିର ଦର ବୃଦ୍ଧି କିମ୍ବା ହ୍ରାସ କରିବା ହୋଇଥାଏ ।"

ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରତିଭୂତି ବିନିମୟ ଅଧିନିୟମ 1934, 15 U.S.C. 781 j ର ଧାରା 10 (b) ଦ୍ୱାରା ନିଷିଦ୍ଧ କରାଯାଇଛି । ୱାଶ୍ ସେଲ୍ ମଧ୍ୟ ଦେଖନ୍ତୁ ।

1934 ମସିହାର ପ୍ରତିଭୂତି ବିନିମୟ ଅଧିନିୟମର 15 U.S.C.A. 78n (e) ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବ୍ୟବହୃତ ଏହି ପଦ, ଟେଣ୍ଡର ଅଫରରେ ହେରଫେରମୂଳକ ପ୍ରଥାର *ବ୍ୟବହାରକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରିବା ସନ୍ଦର୍ଭରେ, ପ୍ରତିଭୂତିର ମୂଲ୍ୟକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରି କିମ୍ବା କୃତ୍ରିମ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରି ନିବେଶକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତାରଣା କିମ୍ବା ଠକେଇ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିବା ଆଚରଣକୁ ବୁଝାଏ / ଶ୍ରାଇବର୍* ବନାମ *ବର୍ଲିଙ୍ଗଟନ୍ ନର୍ଦର୍ନ, ଇଙ୍କ୍.*, 472 U.S. 1, 4, 105 S. Ct. 2458, 2461, 86 L.Ed. 2nd 1।

ଉପରୋକ୍ତ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ, ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏହା ମଧ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯେ, ଗ୍ରୀନ୍ ମିଡୋଜ୍‌ରେ ଥିବା ଫ୍ଲାଟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କର ପୂର୍ବ ଅନୁଭବକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ନିଃସର୍ତ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମନା କରିଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ଅବିଶ୍ୱାସ କରିବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ । ସେ ଏହା ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ ଯେ, ନିଃସର୍ତ୍ତ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗ୍ୟାରେଣ୍ଟି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ମନା କରିବାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ହେରଫେରର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ ।

ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ପରିଭାଷିତ 'ପ୍ରତିବନ୍ଧକାରୀ ବାଣିଜ୍ୟିକ ପ୍ରଥା' ଶବ୍ଦର ପରିଭାଷାକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ଆମ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ହେବ । ଏହା ନିମ୍ନପ୍ରକାର ଅଟେ:-

> ଧାରା 2(o) — "ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରଥା" ଅର୍ଥ ଏପରି ଏକ ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରଥା, ଯାହା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାକୁ ପ୍ରତିହତ, ବିକୃତ କିମ୍ବା ସୀମିତ କରିବାର ପ୍ରଭାବ ପକାଏ କିମ୍ବା ପକାଇପାରେ ଏବଂ ବିଶେଷତଃ—
>
> (i) ଯାହା ପୁଞ୍ଜି କିମ୍ବା ସମ୍ବଳର ପ୍ରବାହକୁ ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଯିବାରେ ବାଧା ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ପ୍ରବଣ ହୁଏ; କିମ୍ବା
>
> (ii) ଯାହା ଦର କିମ୍ବା ବିତରଣର ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ହେରଫେର ଘଟାଇବାକୁ କିମ୍ବା ଦ୍ରବ୍ୟ ବା ସେବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବଜାରରେ ଯୋଗାଣର ପ୍ରବାହକୁ ଏପରି ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିବାକୁ ପ୍ରବଣ ହୁଏ, ଯାହା ଫଳରେ ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଖର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲାଗୁ ହୁଏ ।

ଉପରେ ଉଦ୍ଧୃତ ସଂଜ୍ଞାରୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯାହା ବିରୋଧରେ ଅଭିଯୋଗ ଅଣାଯାଇଛି ସେହି ପକ୍ଷର ଆଚରଣ ଏପରି ହୋଇଥିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଯାହା କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରତିଯୋଗିତାକୁ ପ୍ରତିରୋଧ, ବିକୃତ କିମ୍ବା ସୀମିତ କରୁଥିବ; ଯାହା ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପୁଞ୍ଜିର ପ୍ରବାହକୁ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ କରୁଥିବ କିମ୍ବା ମୂଲ୍ୟ ଓ ହସ୍ତାନ୍ତରର ଶର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ହେରଫେର କରି ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଉପରେ କାରଣହୀନ ଖର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଆରୋପ କରୁଥିବ । ଉପରୋକ୍ତ ପରିଣାମସବୁ ସୃଷ୍ଟି କରୁନଥିବା ଦୁଇଟି ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିର କୌଣସି ଆଚରଣ କିମ୍ବା ଶର୍ତ୍ତର ଉଲ୍ଲଂଘନ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ ଭାବେ ଗଣ୍ୟ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ। ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲାରେ "ରିଭିଏରା" ରେ ଫ୍ଲାଟ ବିକ୍ରି ଏବଂ କ୍ରୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଦୁଇ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଥିଲା। ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପର୍ଯ୍ୟାୟରୁ ହିଁ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ ସମ୍ପର୍କରେ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ମତଭେଦ ଥିବା ପରି ମନେହୁଏ।

ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପତ୍ର ବିନିମୟ ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ।**ଆବେଦନକାରୀ** ବିନା ଶର୍ତ୍ତରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ଚାହୁଁଥିଲେ, ଯେତେବେଳେ କି ଉତ୍ତରଦାତା ସେଥିରେ ସହମତ ନଥିଲେ ଏବଂ କ୍ରମାଗତ ଦେୟ ଓ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ଆଧାରରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ବୁଝାମଣା ପତ୍ରରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅନୁସାରେ ସେହି ଶର୍ତ୍ତର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଚାହୁଁଥିଲେ । କୌଣସି ସର୍ବସମ୍ମତ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ପହଞ୍ଚିବାରେ ବିଫଳ ହେବାରୁ, ଉତ୍ତରଦାତା ଲେଖି ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ବୁଝାମଣା ପତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏହିପରି ଭାବରେ ଆଲୋଚନା ଭାଙ୍ଗିଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଚୁକ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିନଥିଲା । ଯୁକ୍ତି ଖାତିରରେ ଯଦି ଗ୍ରହଣ ମଧ୍ୟ କରାଯାଏ ଯେ ବୁଝାମଣା ପତ୍ର କିମ୍ବା କୌଣସି ରାଜିନାମାରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର ନକରି ଚୁକ୍ତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇସାରିଥିଲା, ତଥାପି ଏହା ରାଜିନାମାର ଶର୍ତ୍ତ ଉଲ୍ଲଂଘନ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କିଛି ହେବ ନାହିଁ, ଯାହା ସେହି ଚୁକ୍ତିର ଶର୍ତ୍ତକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ, କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଯାହା ବିହିତ ହେବ, ସେହି ଅନୁସାରେ ଏକ ଦେୱାନୀ ମୋକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର କାରଣ ହୋଇପାରେ ।

ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ, ରେକର୍ଡରେ ଅଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଲୋଚନା ହେଉଥିବା ମୂଲ୍ୟ ତୁଳନାରେ କମ୍ ମୂଲ୍ୟରେ ଫ୍ଲାଟଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା । ଅଭିଯୋଗରେ କରାଯାଇଥିବା ଏହି ଅଭିଯୋଗକୁ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଦର୍ଶାଯାଇ ନାହିଁ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ନିଜେ ଲାଭବାନ୍ ହେବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କର କ୍ଷତି କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଆଦାୟ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ। ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ କିପରି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(o)(ii) ଅଧୀନରେ ଆସିଲା, ତାହା ବୋଧଗମ୍ୟ ନୁହେଁ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଆଚରଣ ନିଜ ପାଇଁ କିଛି ଫାଇଦା କିମ୍ବା ଲାଭ ପାଇବା ପାଇଁ ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଉପରେ କାରଣହୀନ ଖର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଆରୋପ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କିମ୍ବା ହେରଫେର କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତଥ୍ୟରୁ ଏପରି କୌଣସି କପଟପୂର୍ଣ୍ଣ କିମ୍ବା ଚାଲାକିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାୟର ସଙ୍କେତ ମିଳୁନାହିଁ ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତା ଆପଣେଇଥିଲେ, ଯାହା ତାଙ୍କ ନିଜର ଲାଭ ଏବଂ ଅନ୍ୟର କ୍ଷତିର କାରଣ ହୋଇଥାନ୍ତା । କମିଶନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇଛି ଯେ "ଗ୍ରୀନ୍ ମେଡୋଜ୍" ରେ ଫ୍ଲାଟ ବିକ୍ରି ସମ୍ପର୍କରେ ବିନା ଶର୍ତ୍ତରେ ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିବାର ଏକ ଅପ୍ରୀତିକର ଅନୁଭୂତି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କର ରହିଥିଲା । ବିନା ଶର୍ତ୍ତର ବ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପତ୍ର ବଦଳରେ, ସେମାନେ କେବଳ ଚାହୁଁଥିଲେ ଯେ ଏହା କ୍ରମାଗତ ଦେୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟଦକ୍ଷତା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଆଧାରରେ ହେଉ। ଆମେ [2002] 6 SCC p. 600, 'ହରିଦାସ ଏକ୍ସପୋର୍ଟସ ବନାମ ଅଲ ଇଣ୍ଡିଆ ଫ୍ଲୋଟ ଗ୍ଲାସ ମାନୁଫାକ୍ଚରର୍ସ

ଆସୋସିଏସନ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ' ରେ ରିପୋର୍ଟ କରାଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତିର ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରୁ, ବିଶେଷ କରି ରାୟର ପାରାଗ୍ରାଫ୍ 42 ରେ କରାଯାଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟ, ଯାହା ନିମ୍ନମତେ ପଢ଼ାଯାଏ: -

> "ଧାରା 2 (u) ରେ 'ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରଥା'ର ଅର୍ଥ କୌଣସି ବାଣିଜ୍ୟ ପରିଚାଳନା ସହ ସମ୍ପର୍କିତ ଯେକୌଣସି ପ୍ରଥା ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଛି। ଏହାପରେ ଏଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, ଏପରି ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରଥା ମଧ୍ୟରେ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଏପରି କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ, ଯାହା କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର କୌଣସି ବର୍ଗ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କରାଯାଉଥିବା ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା କୌଣସି ବ୍ୟବସାୟୀ କିମ୍ବା ବ୍ୟବସାୟୀମାନଙ୍କର କୌଣସି ବର୍ଗର ବାଣିଜ୍ୟ କରିବାର ପଦ୍ଧତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରେ କିମ୍ବା ପ୍ରଭାବିତ କରେ ।"ଏହି ଅଧିନିୟମ ଏବଂ ବିଶେଷକରି ଉପରୋକ୍ତ ଧାରାଟି ଭାରତ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରଥାର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛି । ଧାରା 2 (o) (i) ରେ ପୁଞ୍ଜି କିମ୍ବା ସମ୍ବଳର ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରବାହରେ ପ୍ରବେଶକୁ ବାଧା ଦେବା ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି, ଯେତେବେଳେ କି ଧାରା 2 (o) (ii) ରେ ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ଯୋଗାଣର ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ହେରଫେର କରିବା କିମ୍ବା ବଜାରରେ ଯୋଗାଣର ପ୍ରବାହକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିବା ବିଷୟରେ କୁହାଯାଇଛି; କିନ୍ତୁ ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟର ପରିଣାମରେ ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଖର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲାଗୁ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, କେବଳ ମୂଲ୍ୟ କିମ୍ବା ହସ୍ତାନ୍ତରର ଶର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ହେରଫେର କରିବା ଧାରା 2(o)(ii) ଅଧୀନରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକାତ୍ମକ ବ୍ୟାପାର ଆଚରଣ ହେବ ନାହିଁ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଏପରି ଭାବରେ କରାଯାଇ ନଥିବ ଯାହା ଉପଭୋକ୍ତାଙ୍କ ଉପରେ କାରଣହୀନ ଖର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଆରୋପ କରୁଥିବ । ଦର ହ୍ରାସ କରିବାକୁ ଉପଭୋକ୍ତାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଅନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଖର୍ଚ୍ଚ କିମ୍ବା ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଲାଗୁ କରିବା ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

(ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି)

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଏହା ସ୍ୱୀକୃତ ଯେ, ବୁଝାମଣା ବିଫଳ ହେବା ପରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କମ୍ ଦରରେ ଫ୍ଲାଟଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରୟ କରିଥିଲେ । ତେଣୁ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ, ମାମଲାଟିକୁ ଛାଡ଼ି ଦେବା ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତା କୌଣସି ଅନୁଚିତ ସୁବିଧା ହାସଲ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିନଥିଲେ, ଆଉ

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କଠାରୁ ଏପରି ସୁବିଧା ହାସଲ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ତ ଉଠେ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ଏପରି କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ ନାହିଁ ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକ ଦର ଦାବି କରିଥିଲେ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଦର ଆଶା କରିଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ନୁହେଁ ଯେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଏପରି ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲେ, ଯାହା ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କୁ ନିଜର କ୍ଷତି ହେବା ସତ୍ତ୍ୱେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସର୍ତ୍ତରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କଠାରୁ ଫ୍ଲାଟଗୁଡ଼ିକ କିଣିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିପାରିଥାନ୍ତା । ଆବେଦନକାରୀ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନିଜସ୍ୱ ଶର୍ତ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ବୁଝାମଣା ପତ୍ରରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଉତ୍ତରଦାତା ଅଭିଯୋଗକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପଠାଯାଇଥିବା ବୁଝାମଣା ପତ୍ରର ଖସଡ଼ାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ବୈଧ ଭାବେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇପାରିଥାନ୍ତେ, ଏବଂ ଯଦି ସେହି ସମୟରେ ଆଲୋଚନା ଭାଙ୍ଗିଯାଏ ଓ କାରବାର ବାତିଲ ହୋଇଯାଏ, ତେବେ ଏହି ମାମଲା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2(o)(i) କିମ୍ବା (ii) ର ପରିସର ମଧ୍ୟରେ ଆସିବ ନାହିଁ । ଆମେ ଦର୍ଶାଇପାରୁ ଯେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ମତ ଅନୁମୋଦନ ଯୋଗ୍ୟ । ଏହି ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରୁଥିବା ଅନ୍ୟ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେଉଛି [1979] 2 SCC ପୃଷ୍ଠା 529 ରେ ପ୍ରକାଶିତ *ମହିନ୍ଦ୍ରା ଆଣ୍ଡ ମହିନ୍ଦ୍ରା ଲିମିଟେଡ୍* ବନାମ *ଭାରତ ସଂଘ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଜଣେ* ମାମଲା, ଏବଂ *ଟେଙ୍କା* ବନାମ *ରେଜିଷ୍ଟ୍ରାର୍ ଅଫ୍ ଦି ରିଷ୍ଟ୍ରିକ୍ଟିଭ୍ ଟ୍ରେଡ୍ ଏଗ୍ରିମେଣ୍ଟ*, [1977] 2 SCC ପୃଷ୍ଠା 55 ମାମଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ତଥ୍ୟର ଅଭାବରେ, ଧାରାରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ କେବଳ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ଲାଭ ହେବ ନାହିଁ ଏବଂ ତାହା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରଥା ଗଠନ କରିବ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଆମେ ଦେଖୁଛୁ ଯେ, ଏପରି କୌଣସି ତଥ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇନାହିଁ, ଯାହାକୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ବାଣିଜ୍ୟ ପ୍ରଥା ଗଠନ କରିଥିବା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରେ ।

ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଅପିଲରେ କୌଣସି ଯୋଗ୍ୟତା ନଥିବାରୁ ଏହାକୁ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ତଦନୁଯାୟୀ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି ।

ଆର୍. ପି. ଆବେଦନଟି ଖାରଜ ହେଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:

ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ, ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ,କଟକ ।